

Duurzaamheid

VSK 2024

6-9 februari 2024
Jaarbeurs, Utrecht

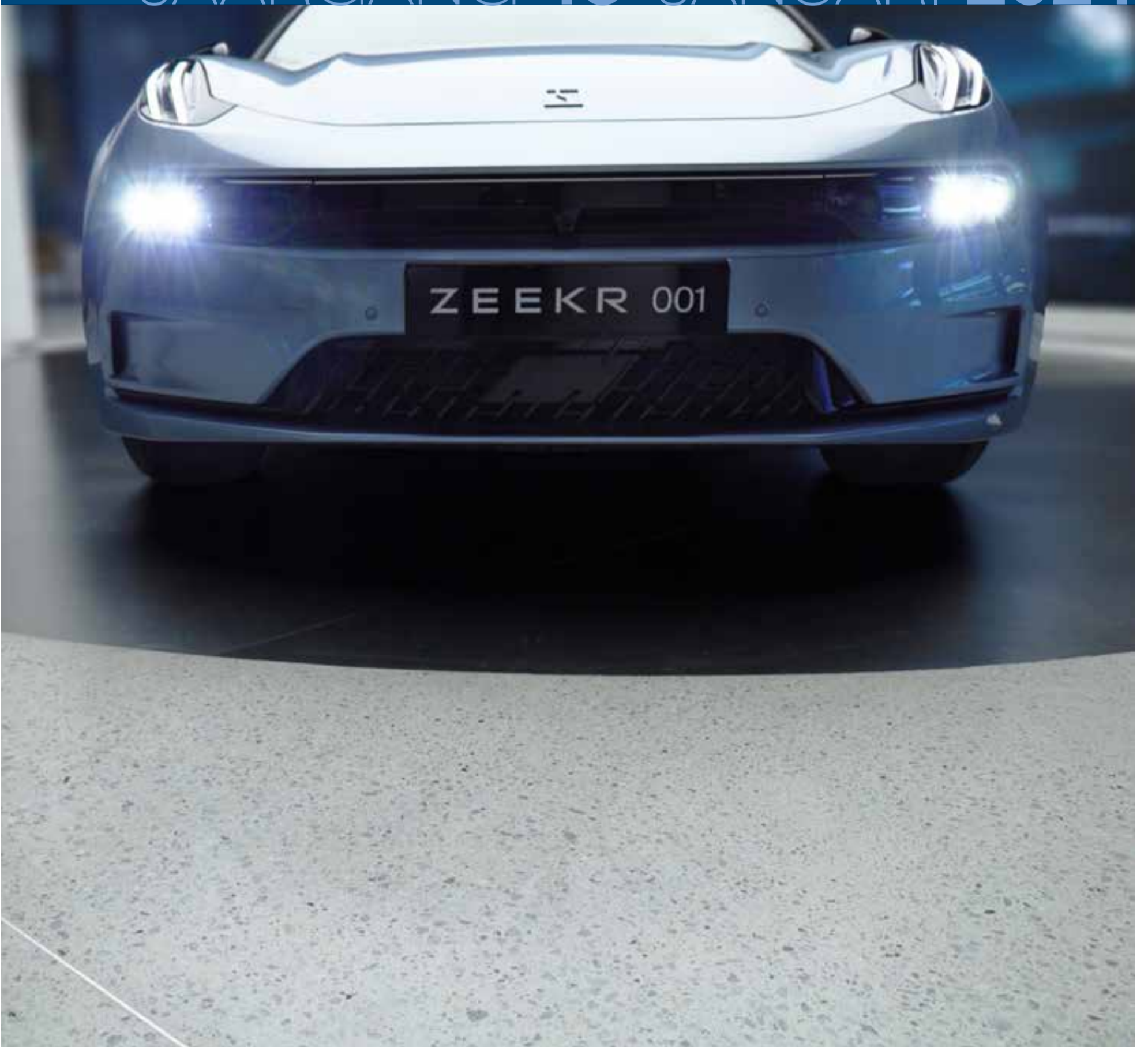
INFRA RELATIEDAGEN 2024

6, 7, en 8 februari 2024
Evenementenhal, Hardenberg

Infrastructuur woningbouw utiliteitsbouw en innovaties

BOUWAKTUA

JAARGANG **13** JANUARI **2024**

<p>Technische mortels</p>	<p>Waterdichtings-systemen</p>	<p>Kunststof-vloeren</p>	<p>Rioolrenovatie-producten</p>	<p>Betonbeschermings-systemen</p>
				

GROUTTECH
www.grouttech.eu

Inhoud

COLOFON

Redactie adres
Reclamebureau Bouwaktua
Zuider Tuindorpslaan 26, 2015 HR Haarlem
Telefoon: 023-785 40 24
Sandra Bronkhorst: 06-30 06 17 91
Jaap Bronkhorst: 06-23 94 17 02
E-mail: bouwaktua@gmail.com
Internet: www.bouwaktua.nl

Vormgeving en opmaak
Reclamebureau Bouwaktua
Zuider Tuindorpslaan 26, 2015 HR Haarlem
Telefoon: 023-785 40 24
Sandra Bronkhorst: 06-30 06 17 91
Jaap Bronkhorst: 06-23 94 17 02
E-mail: bouwaktua@gmail.com
Internet: www.bouwaktua.nl

Teksten
Accent Grave: Copywriters
Golfresidentie 119, 8251 NS Dronten
Telefoon: 0321-31 11 61
E-mail: info@accentgrave.nl

Advertentie-exploitatie
Mevr. A.D. Bronkhorst-Dros
Zuider Tuindorpslaan 26, 2015 HR Haarlem
Telefoon: 023-785 40 24
E-mail: bouwaktua@gmail.com

© Niets uit deze uitgave mag gepubliceerd worden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De advertentie-afdeling van bouwaktua wijst de adverteerders erop dat van tevoren niet kan worden bepaald waar hun advertenties worden geplaatst. Aan verzoeken die daarmee verband houden, zal uiteraard alle aandacht worden besteed.

Algemene mededeling
Bij keuze van illustratiemateriaal is zoveel mogelijk getracht om de daarop rustende auteursrechten te ontzien en/of te honoreren. Zij die menen niettemin bepaalde auteursrechtelijke aanspraken te stellen worden verzocht zich in verbinding te stellen met de uitgeverij. Hoewel de informatie, gepubliceerd in deze uitgave, met zorg is uitgezocht en gecontroleerd sluiten uitgever, redactie en auteurs uitdrukkelijk iedere aansprakelijkheid uit voor eventuele onjuistheid en/of onvolledigheid van de verstrekte gegevens.

Ralf Jansen, sales director NL van Intergas:
“Hybride verwarmingssystemen moeten een no-brainer worden” **5**

VSK 6-9 februari Jaarbeurs Utrecht
“Samen werken aan een duurzame toekomst” **7**

Eterno Minerals of the World:
“Cementgebonden esthetische minerale vloer ligt met gemak voor 150 jaar” **8**

Forbo Flooring Systems:
Product niet duurzaam? 86% van de Nederlanders eist duidelijkheid van bedrijven **10**

Initiatiefnemer Stichting Grond'g en partners pakken groots uit
Ondergronds Infraplein op Infra Relatiedagen 2024 **12**

SKG-IKOB:
Kwaliteitscertificaat; ook voor kleine VvE kantoren binnen handbereik **13**

*STOFVRIJ STRALEN
*STOFVRIJ DIAMANTSCHUREN
*STOFVRIJ FREZEN

Dé specialist in het voorbehandelen van vloeren.

Mobiel: +31622236156
info@roesinkstralen.nl
www.roesinkstralen.nl

Solingenstraat 35
7421 ZP Deventer
Tel: 0570-658357

XTEND

DE HYBRIDE ADD-ON
LUCHT-WATER WARMTEPOMP

Past altijd!

Direct uit
voorraad
leverbaar!

Ontdek het slimme hybride verwarmen

Deze slimme hybride installatie is niet alleen een slimme warmteoplossing voor de consument die graag wil verduurzamen. Het handzame formaat en het installatiegemak maken de Xtend ook heel aantrekkelijk voor jou als Intergas Xpert.

- ✓ Snelle installatietijd
- ✓ Eenvoudig inregelen + uitlezen
- ✓ Te combineren met nagenoeg iedere CV-ketel (past altijd)

WWW.INTERGAS.NL

INTERGAS®

Ralf Jansen, sales director Nederland van Intergas: “Hybride verwarmingssystemen moeten een no-brainer worden”

Een warmtepomp in combinatie met bijvoorbeeld biogas of waterstofgas. Dat ziet Ralf Jansen, sales director Nederland van Intergas, als de meest haalbare en betaalbare verduurzamingsoplossing voor de toekomst. Maar dan moeten fabrikanten en installateurs samenwerken om de aantallen te kunnen halen. Bovendien moet de nieuwe Tweede Kamer, ook al is die aanzienlijk sceptischer ten aanzien van klimaatplannen, duidelijkheid geven over de definitieve invulling per 1 januari 2026 van de energieprestatie-eis van minister De Jonge.

Ralf Jansen, sales director Nederland van Intergas

stellen. Laten we met elkaar zorgen dat we daar ook de antwoorden op hebben.”

“Als je tien bestaande huizen voorziet van een hybride klimaatstelsel, dan bespaar je tegen dezelfde kosten meer CO₂ en gas dan wanneer je één woning volledig elektrificeert”, aldus Jansen. En hij heeft nog meer argumenten om niet alleen in bestaande woningen maar ook in nieuwbouw hybride boven all-electric te kiezen: de congestie op het elektriciteitsnet waardoor netbeheerders als TenneT en Liander al waarschuwen dat er op korte termijn geen ruimte meer is voor nieuwe aansluitingen. Tegelijk erkent hij dat ook het plaatsen van hybride systemen niet zomaar even is gerealiseerd. Zelfs niet voor een powerblok als Team Duurzaam Installeren van tien toonaangevende installatiepartijen met ruim vier miljoen klanten, die de handen ineen hebben geslagen om binnen drie jaar het installatietempo van (hybride) warmtepompen te versnellen met 500 per dag.

Installatietijd verkorten

Een succesvolle transitie vraagt om nauwe samenwerking tussen fabrikanten, installatiebedrijven en overheid, benadrukt Jansen. “Er is altijd al een tekort geweest aan handen aan installateurskant. Techniek Nederland voert nu weliswaar een campagne, onder meer met het Pakket Warmtepomp Strategie, het echte probleem blijft echter

bestaan. Namelijk: voor een hybride of full electric installatie zijn veel meer uren nodig dan voor een ketel. Dus als je net zoveel volume wilt installeren, dan zijn er drie tot vier keer zoveel mensen nodig. Daarom denken wij als Intergas samen met de branche na over hoe de installatietijd eenvoudig kan worden verkort, zodat er capaciteit vrijkomt om meer installaties te doen. Denk aan digitalisering, prefab aansluitsets, en kant-en-klaar skids. Dan is het echter wel belangrijk dat duidelijk is of dit echt de juiste weg is. Immers, de samenstelling van de Tweede Kamer is wel

Intergas Xtend. Set inclusief Xtreme ketel

anders, met partijen die wat sceptischer en negatiever staan tegenover klimaat en duurzaamheid. En deels begrijpelijk: want de grootste uitdaging is hoe we kunnen zorgen dat het voor iedereen betaalbaar wordt.”

Investeren in opleiden

De onduidelijkheid die nu heerst, leidt tot onzekerheid en uitstel. Dus onze oproep aan de politiek: probeer de voorgenomen nummering in een wet te gieten zodat de markt weet waar die aan toe is – eindgebruikers en marktpartijen. Dan kunnen er ook stappen worden gemaakt in training en opleiding. Veel installatiebedrijven hebben nog geen routine in het installeren van warmtepompen. Logisch, want vooralsnog zijn er veel verketelingsprojecten. Als fabrikant investeren we in het opleiden van installateurs op productniveau, maar ook met CO- en F-gassencertificering. Want kennisdeling wordt steeds belangrijker. Niet in het minst door de consumentenvragen die groeien in aantal, maar ook in diepgang. Het is niet meer alleen een keteltje van 1.800 euro waarbij het merk de belangrijkste keuzeaspect is. Er zijn inmiddels meerdere technische mogelijkheden en de kosten zijn vele malen hoger. Logisch dat de consument zich veel meer gaat voorinformer en ingewikkelder vragen gaat

Flinke stappen

Goed punt: hoe zit het met die betaalbaarheid? “De ontwikkelingen zijn nog niet zover dat de totale kosten van hybride een vergelijkbare prijs oplevert als een klasieke gasketel. Begrijpelijk, want arbeid en appendages zijn bij een warmtepomp veel groter dan bij een ketel. Maar wij zijn ervan overtuigd dat er de komende tien tot vijftien jaar nog flinke stappen zijn te maken in kostprijsverlaging: door schaalvergroting, meer prefab, en een grotere routine bij de installateur. En natuurlijk kan de overheid aan knoppen draaien, zowel wat betreft subsidies als het verlengen van het tijdspad. Zodat de mensen weten dat een hybride installatie een no-brainer is. We hebben met z'n allen een doelstelling te realiseren in energietransitie, en door goede samenwerking en afstemming kan het wat ons betreft relatief makkelijk worden om de klimaatdoelstellingen te halen.”

INTERGAS®

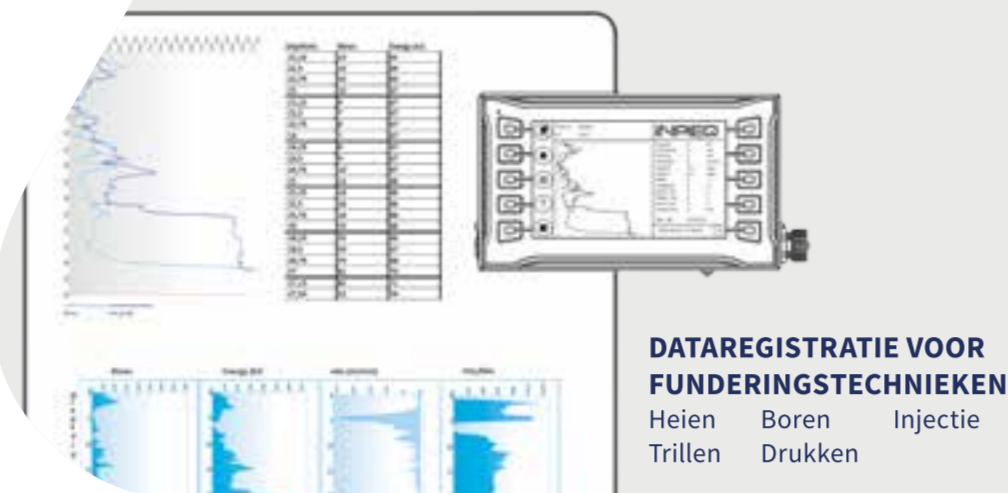
Intergas Verwarming bv
Europark Allee 2, 7742 NA COEVORDEN
Postbus 6, 7740 AA COEVORDEN
T. 0524-51 23 45
E. info@intergasverwarming.nl
I. www.intergasverwarming.nl

INPIEQ

INNOVATION SERVICE FLEXIBILITY

**FUNDERINGSMATERIEEL:
SLIM EN OP MAAT**

FUNDERINGSMACHINES
Krachtig
Compact

IHE HAMER
Compact
Hydraulisch
Geaccelereerd

**IGP
GROUTPOMP**
Modulaire opbouw
Volledig automatisch
Piekdruk vrij

Inpieq - Liberatorstraat 3 - 4651 SC Steenberg - +31 (0)850 81 20 00 - info@inpieq.nl - www.inpieq.nl

2030 halen? Doe mee en kom in ACTie

Ecocem introduceert met ACT een nieuwe technologie van additieven die met lokaal aanwezige inerte vulmiddelen een goed werkende cement maken die vrijwel geen klinker bevat. Deze cement gebruikt ook slechts de helft van de normale waterhoeveelheid. De technologie maakt het proces schaalbaar en in te passen in elk productieproces. Kortom, de juiste richting om te kiezen op weg naar de klimaatdoelstellingen van 2030.

Kijk op ecocem.nl voor meer informatie of neem contact op.

 ecocem

info@ecocem.nl
+31 (0)168 74 50 40

VSK 6-9 februari Jaarbeurs Utrecht

“Samen werken aan een duurzame toekomst”

Het wordt naar verwachting mooier, groter en breder dan ooit tevoren: de VSK 2024. Want hoewel deze vakbeurs zich van oudsher richt op de E- en W-installateur, raken deze disciplines steeds sterker verweven met de bouw. Als het gaat om duurzaamheid en verduurzaming, maar ook in prefab en industrieel bouwen. Bouwprofessionals die zich realiseren dat de toekomst nu al in begonnen, zetten de VSK in hun agenda.

Honderden exposanten laten je de nieuwste kennis en producten kennismaken. Op diverse plekken zijn er bovendien tal van activiteiten. We geven je alvast een selectie van alle programmaonderdelen.

Kennis Theaters

In zowel hal 7 als in hal 9 is er een VSK Kennis Theater met doorlopend presentaties over de belangrijkste ontwikkelingen in de branche. Denk aan sessies over luchtkwaliteit en binnenklimaat, elektrificatie, veiligheid, duurzame klimaattechnologie, gezonde gebouwen en remote monitoring.

Start-upplein

Om nieuwe initiatieven en innovaties die geïntroduceerd worden binnen de sector een podium te geven, is de Start-upplein ontwikkeld. Hier bevinden zich bedrijven die de stap hebben genomen om het verschil te (gaan) maken.

Duurzaamheidsroute

Duurzaamheid is een van de hoofdthema's tijdens VSK. De duurzaamheidsroute leidt langs exposanten en kennisinstellingen die hun oplossingen presenteren en kennis overdragen.

Bubbles & Bites

Dé manier om vrouwelijke vakgenoten te ontmoeten en ervaringen te delen. Van

vrouwelijke installateur, architect, loodgieter, projectontwikkelaar, monteur... Alleen op donderdag 8 februari én ladies only. Vooraf aanmelden.

Veiligheidsplein

Alle informatie over veilig werken, van kleding tot normeringen. Bezoek het plein en laat je bijpraten over de laatste ontwikkelingen.

Warmtepomp Innovatieroute

Speciaal voor de technisch professional actief bij -of voor een installatiebedrijf, adviesbureau, projectontwikkelaar, gemeente, corporatie, vastgoedbedrijf, architectenbureau of bouwbedrijf. Deelnemers ontvangen voor de route een draadloze headset.

Studentenroute

Dinsdag 6 februari is de studentendag. Ideaal voor de stagiairs, afstudeerders en trainees binnen je bouwbedrijf om eens te zien hoe bouw en installatie met elkaar integreren. Ze gaan in gesprek met exposanten, bekijken de laatste innovaties en

productontwikkelingen en gaan vol nieuwe kennis en inspiratie weer naar huis én naar je bedrijf.

VSK 2024

6 februari, 9:30 uur – 17:30 uur
7 februari, 9:30 uur – 17:30 uur
8 februari, 9:30 uur – 20:30 uur
9 februari, 9:30 uur – 17:00 uur

Registreren op vsk.nl

 VSK 2024

JAARBEURS

Cor Hoogeveen, Eterno Minerals of the World: “Cementgebonden esthetische minerale vloer ligt met gemak voor 150 jaar”

De op maat gerealiseerde designvloeren op cement- en mineraalbasis van Eterno Minerals of the World, verrijkt met fragmenten van natuursteen, zijn stuk voor stuk kunstwerken. En tegelijk uiterst duurzaam, slijtvast en vrijwel onderhoudsvrij. Een van de laatste prestigieuze projecten is de inrichting van de flagshipstore van het Chinese automerk ZEEKR.

Terrazzo is wellicht de eenvoudigste manier om het product van Eterno Minerals of the World aan te duiden, maar dat doet de brede productrange ernstig te kort. De variatie in cementlijmkleur, de kleuren en de grootte van de steentjes, en de afwerking is oneindig. Dat is een van de redenen dat veel architecten een minerale vloer toevoegen aan hun ontwerp. De vloeren van Eterno zijn een cementgebonden materiaal waarin gebroken toeslagmaterialen zoals graniet, marmer en grint zijn verwerkt. Nadat het materiaal is gestort en uitgehard wordt het terrazzo gepolijst. De mate waarin dat gebeurt bepaalt voor een belangrijk deel de uitstraling. Daarbij is Eterno Minerals of the World een van de zeer weinig bedrijven ter wereld die een eeuwenoude vaardigheid combineert met innovatieve technologie: geen brandgevaarlijke epoxy maar cementgebonden beton. Directeur Cor Hoogeveen weet als betontechnoloog waarover hij het heeft. “Dankzij geavanceerde vulstoffen zijn onze vloeren verzekerd van een uitstekende opbouw met maximale scheurbestendigheid, en hoge kwaliteit waar internationaal vraag naar is: binnen Europa, maar ook tot in het Midden-Oosten.”

State-of-the-art showroom

Eind 2023 zette het nieuwe elektrische automerk ZEEKR voet aan Nederlandse bodem. Het merk behoort tot hetzelfde consortium als Volvo en Pole Star. In de nieuwe winkel in het voormalige V&D-pand tussen de Amsterdamse Kalverstraat en het Rokin zijn de luxe, elektrische auto's te zien die het merk dit jaar op de Europese markt heeft gebracht. Daarnaast dient de winkel als platform voor samenwerkingen met startups, innovatiehubs, universiteiten en de gemeente om duurzame mobiliteit

verder te ontwikkelen. Hightech dus, vol moderne ambities. Tegelijk is het monumentale pand waar de flagshipstore is gevestigd, enkele jaren geleden volledig herontwikkeld met behoud en herstel van historische kenmerken. Ook in de showroom vol state-of-the-art digitale technologie moesten die historische uitstraling worden gerespecteerd. Hoogeveen: “We zijn zoals altijd begonnen met het inventariseren van de architectonische wensen en deze te vertalen naar een serie monsters. De architect had duidelijke eisen ten

aanzien van de duurzaamheid en uitstraling. En er was nog een andere belangrijke voorwaarde: het werk moest uiterlijk op 17 november worden opgeleverd in verband met de geplande opening op 14 december. Klein detail: we ontvingen de opdracht pas half oktober.”

Thermische verzinkte wapening

De korte tijdsperiode betekende voor Eterno een strak werkschema van zeven dagen in de week, van 's morgens zeven tot 's avonds elf. Behalve de stevige tijdsdruk bleek er nog een tweede uitdaging. Bij het stralen van de vloer om de oude verflaag te verwijderen tot een schone betonvloer, bleek deze te veel scheuren te bevatten om daar met vertrouwen een nieuwe vloer over te leggen. In overleg met de opdrachtgever bracht Hoogeveen voor meer stabiliteit thermische verzinkte wapening aan. “De vloer was oorspronkelijk berekend op de belasting van winkelende mensen. In de nieuwe gebruiksfunctie moesten er auto's in, en zelfs een keer een kraan. Nu als bewees ons cementgebonden product zijn waarde, want met de elasticiteit van een kunststof was deze oplossing nooit gelukt.”

En er was nog een derde uitdaging voor het team. Want gezien de enorm strakke planning was het vechten voor elke vierkante meter met alle andere afbouwdisciplines. “Je staat met zes, zeven bedrijven van alles te doen in een paar weken, dus je zit elkaar in de weg. En iedereen heeft de vloer nodig. We werkten daarom steeds in vakken van acht bij acht meter.” Maar uiteindelijk telt het resultaat. En keurig binnen de planning lag er een prachtige vloer, inclusief onder meer een uitsparing voor een ronde rvs-plaat en een trap die door Tomaello BV prefab zijn gemaakt volgens dezelfde minerale specificaties.

Milieuvriendelijk en duurzaam

De lange levensduur van cementgebonden mineraalvloeren wordt naar mening van Hoogeveen nog te weinig meegewogen in het duurzaamheidsprofiel. Los daarvan scoren de Eterno-vloeren op tal van andere factoren hoog in duurzaamheid - en niet alleen vanwege het vermijden van schoonmaakmiddelen. “Vergeleken met andere bouwmaterialen is beton verreweg het meest duurzaam. Wat het milieu betreft, is het nuttig om te weten dat een Eterno vloer drie levensfasen kent: te beginnen

met de creatie, vervolgens het gebruik in gebouwen en hergebruik door het recyclen van beton. In de meeste gevallen is er tijdens een project al een betonnen ondervloer aanwezig, die kan blijven dienen als ondervloer. Dat betekent dat het aanbrengen van een Eterno vloer eigenlijk niets meer is dan het verwijderen van een bestaande toplaag en een nieuwe dunne laag opbrengen. Hoewel de productie van cement een relatief hoge CO₂-emissie kent, valt dat nadeel weg als je dat afzet tegen de lange levensduur. Daarnaast dragen de moderne productietechnieken van Eterno bij aan een verdere CO₂-reductie. Wij maken gebruik van een innovatieve mengunit waardoor we een cementreductie van 20 procent realiseren. Door deze mengunit reduceren we de uitstoot van CO₂/m³ met 39 procent. Bovendien kunnen we diverse bewerkingen elektrisch uitvoeren.” Tijdens een project wordt door Eterno een vloer gestort, waarna deze uitgehard en wordt gepolijst. Het polijstproces creëert een fijn poederstof, wat op zichzelf een honderd procent her te gebruiken grondstof voor de betonindustrie is. Omdat aan de vloer geen chemische stoffen worden toegevoegd, is deze dus bij eventuele verwijdering volledig

recyclebaar en is het restmateriaal opnieuw te gebruiken voor bijvoorbeeld betonmortel.

Gunstige business case

Ja, als je een dergelijke vloer goed wilt maken, dan zit er veel handwerk in, zo bevestigt Hoogeveen. Maar doordat deze vloeren met hun lange levensduur tot meer dan anderhalve eeuw bij normaal gebruik letterlijk geen onderhoud nodig hebben en zelfs steeds mooier worden, en de schoonmaakkosten beperkt blijven tot wat water om vuil te verwijderen - dus geen was of reinigingsmiddel - blijkt de chique vloer een verrassend gunstige business case te hebben. “We hebben het Erasmus Ziekenhuis Rotterdam voorzien van 11.000 m² vloer. Bij vergelijking met andere materialen op basis van het belopen van 30.000 mensen per dag bleek had de

vloer al een snelle terugverdientijd had door efficiënter en minder schoonmaak- en onderhoudskosten.

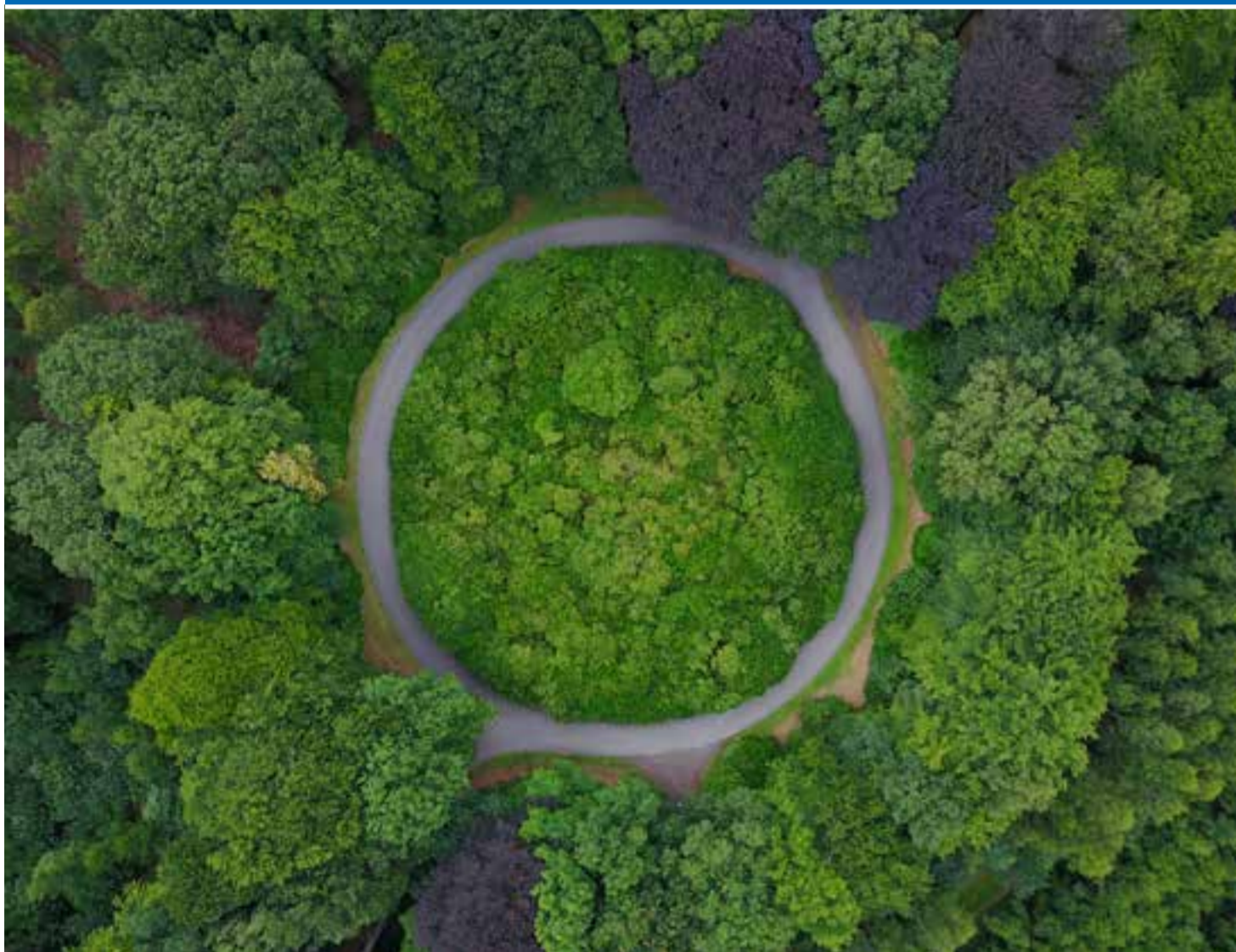

Eterno Minerals of the World BV
Lange Amerikaweg 89
7332 BP APELDOORN
Postbus 558
7300 AN APELDOORN
T. 0320-43 02 59
E. info@mineralsoftheworld.nl
I. www.mineralsoftheworld.nl

Forbo Flooring Systems: Product niet duurzaam? 86% van de Nederlanders eist duidelijkheid van bedrijven

Assendelft, 20 december 2023 — Dit jaar heeft de Europese Commissie voorstellen geïntroduceerd om greenwashing van bedrijven tegen te gaan. Op deze manier krijgen consumenten meer duidelijkheid en zekerheid over producten die als 'groen' worden verkocht. En dit allemaal om zo de geloofwaardigheid van deze claims te vergroten onder de kritische consument. De vraag rijst: wat verwachten consumenten van bedrijven in het naleven en communiceren van duurzaamheid? Forbo Flooring Systems deed hier onderzoek* naar en deelt de vier belangrijkste inzichten.

1. Eerlijkheid duurt het langst

Sommige bedrijven zijn onduidelijk over de minder duurzame aspecten van hun producten. Dit kan (en moet) transparanter. Alleen door volledig open te zijn over de productie en de stoffen die hiervoor worden gebruikt, kunnen consumenten betere beslissingen maken. Met halve informatie kun je geen hele keuzes maken. Maar liefst 86 procent van de Nederlanders vindt dan ook dat organisaties eerlijk moeten communiceren als een product niet duurzaam is, waarbij 92 procent van de 55-plussers dit benadrukt.

2. Duurzame koopopties verwacht

De vraag naar producten met een duurzaamheidskeurmerk groeit, maar in sommige sectoren is er nog een gebrek aan dit soort opties. Toch vindt het overgrote deel van de Nederlanders (85%) het belangrijk dat bedrijven duurzamere

productopties aanbieden. Opvallend is dat 92 procent van de 55-plussers dit als een zwaarwegend aspect beschouwt. Oudere consumenten worden veelal over het hoofd gezien als doelgroep, maar gezien de toenemende vergrijzing en hun hogere bestedingsniveau vormen zij een belangrijk publiek om op te richten.

3. Stimulans vanuit de overheid

Het is niet alleen de taak van bedrijven en consumenten om te verduurzamen. Overheden kunnen op verschillende manieren bijdragen. Denk bijvoorbeeld aan financiële prikkels zoals subsidies, belastingvoordelen of leningen tegen gunstige voorwaarden. Driekwart van de Nederlanders (75%) is het hiermee eens en vindt dat de overheid bedrijven financieel moet aanmoedigen om milieuvriendelijker te produceren.

4. Groen op de werkvloer

Ondanks de inspanningen van bedrijven op het gebied van duurzaamheid, is bijna de helft van de Nederlanders (49%) niet op de hoogte van de stappen die hun werkgever neemt voor een groenere toekomst. Voor bijna driekwart van de Nederlanders (74%) is het belangrijk dat hun werkgever duurzaam onderneemt, met name onder 55-plussers (82%). Opmerkelijk genoeg geeft nog steeds 1 op de 4 Nederlanders (26%) aan dat voor hen niet belangrijk is of de werkgever duurzaam gaat ondernemen.

'Groene echtheid' onderbouwen

"Nederlanders beseffen steeds meer de gevolgen van klimaatverandering en dus willen consumenten zekerheid over de 'groene echtheid' van producten. Dit gaat verder dan het aanbieden van duurzame productopties. Er ligt een groeiende verantwoordelijkheid bij de overheid en het

bedrijfsleven om consumenten te helpen aan accurate en onderbouwde informatie. Helaas bestaan er op dit moment nog te veel misvattingen. Deze maand deed de Consumentenbond nog een oproep tot strengere regelgeving voor groene labels omdat consumenten vastlopen in een wildgroei aan verwarrende groene claims", aldus Karen Mulder, marketingmanager bij Forbo Flooring Systems.

*Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Multiscope in opdracht van Forbo Flooring Systems onder 1.248 Nederlanders.

Over Forbo Flooring Systems

Forbo produceert en levert al meer dan 125 jaar duurzame vloeroplossingen voor zowel de projecten- als de consumentenmarkt. Forbo is een wereldmarktspeeler in linoleum, (project-) vinyl, tapijttegels, Flotex textiele vloerbedekking, entreesystemen, sportvloeren en ESD. Het bedrijf is onderdeel van de Forbo Group en genoteerd aan de Zwitserse beurs. Wereldwijd heeft Forbo Flooring Systems kantoren in 27 landen, inclusief 15 productielocaties. Voor meer informatie over Forbo kunt u terecht op www.forbo-flooring.nl.

Forbo

FLOORING SYSTEMS

TEAM LEWIS

Indira Hasanbegovic en
Maud van der Elsen
T. +31 (0)40 235 46 00
E. ForboNL@teamlewis.com
I. www.teamlewis.nl

Inventum Technologies: Houten tweede fabriek inclusief opleidings- en trainingsfaciliteit

Houten — Boiler- en warmtepomppabrikant Inventum Technologies opende recentelijk in Houten een nieuwe productiefaciliteit voor ventilatiewarmtepompen. Deze fabriek is goed voor een extra capaciteit van 80.000 warmtepompen per jaar. Bovendien biedt het nieuwe pand trainingsfaciliteiten om installateurs op te leiden.

Beide Inventum Technologies fabrieken. Rechts de nieuwe fabriek

"Met de nieuwe productielocatie zetten we een volgende stap in onze bijdrage aan de energietransitie in Nederland", aldus Jorn van Strien, COO van Inventum Technologies. "Onze visie is dat we een belangrijke bijdrage willen blijven leveren aan de verduurzaming in de gebouwde omgeving, door duurzame, gezonde en comfortabele verwarmings-, koelings- en warmwateroplossingen aan consumenten te bieden. Door onze boilers en ventilatiewarmtepompen op Nederlandse bodem te blijven produceren en veruit de meeste componenten uit Nederland en ons omringende landen te betrekken, beperken we ook onze eigen CO₂-footprint zoveel mogelijk. Bovendien bieden we hiermee leveringszekerheid, omdat we minder afhankelijk zijn van toeleveringsketens in bijvoorbeeld Azië."

Volgens de doelstellingen van het Klimaatakkoord moeten in 2030 minstens 1 miljoen cv-ketels zijn vervangen door (hybride) warmtepompen. Ook in de jaren daarna zal de warmtepomp een belangrijke rol spelen in de energietransitie. De prognoses wijzen op een groei in de vraag, met name naar hybride toestellen voor bestaande woningen. Om duurzaam en in eigen land aan die vraag te kunnen voldoen en snel te kunnen leveren, breidt Inventum Technologies zijn productiecapaciteit voor ventilatiewarmtepompen uit met een locatie naast de huidige fabriek in Houten. In de huidige fabriek blijft Inventum Technologies boilers produceren.

geplaatst, gaan er bovendien geen koude-middelleidingen door de gevel. Voor het plaatsen van de warmtepomp is daarom geen F-gassencertificaat nodig."

Duurzaamheid en financieel voordeel

De ventilatiewarmtepompen van Inventum Technologies vergen voor de eindgebruiker een investering, maar er wordt ook direct bespaard op de energierekening. Bij een hybride opstelling loopt de gasbesparing op tot 70 procent, terwijl bij all-electric gebruik helemaal geen gas meer wordt gebruikt. Tegelijkertijd wordt de woning optimaal geventileerd. Volgens Michel Pothuizen, manager sales bij Inventum Technologies, krijgen steeds meer consumenten oog voor de combinatie van duurzaamheid, een gezond binnenklimaat en financieel voordeel. "Wij bieden een kwalitatief hoogwaardig product dat in veel gevallen een terugverdiend tijd van zes jaar of minder heeft. Huishoudens krijgen daarmee een betaalbare optie om hun woning te verduurzamen en het binnenklimaat te verbeteren. En dit laatste is ook belangrijk omdat de lucht binnenshuis veelal vijf keer zo vervuild is als de buitenlucht."

In-house opleiden van installateurs

De nieuwe productielocatie die Inventum Technologies in gebruik neemt, biedt

5.500 m² ruimte voor productie en logistieke diensten. Daarnaast omvat het pand kantoorruimten, een auditorium en een trainingscentrum voor installateurs en klanten. Met dit centrum investeert Inventum Technologies in het in-house opleiden van technici, om zo een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het tekort aan kundige installateurs. Na het volgen van een training in het kenniscentrum kunnen cv-monteurs direct aan de slag met het plaatsen van de ventilatiewarmtepompen die op dezelfde locatie zijn geproduceerd.

De nieuwe fabriek draagt het hoogste energielabel A+++++, is voorzien van zeer duurzame installaties en is energieneutraal of zelfs energieleverend. Net als het nieuwe pand voldoet ook de productie van Inventum Technologies aan hoge duurzaamheidsnormen. De boilers en warmtepompen die in Houten worden geassembleerd, bestaan uit componenten die vrijwel allemaal uit Europa komen.

Over Inventum Technologies

Inventum Technologies ontwikkelt en produceert boilers en ventilatiewarmtepompen. Het bedrijf bestaat 115 jaar en wordt als Nederlandse grondlegger van de ventilatiewarmtepomp beschouwd. Het bracht in 1989 als eerste een dergelijk systeem op de Nederlandse markt. Inventum Technologies is uitgegroeid van een kleine Nederlandse boilerproducent tot een Europese speler van boilers en warmtepompen, genaamd Joule Group, met circa 1.000 medewerkers.

Inventum Technologies

www.inventum.com

Initiatiefnemer Stichting Grond'g en partners pakken groots uit Ondergronds Infraplein op Infra Relatiedagen 2024

Hardenberg — Stichting Grond'g introduceert in samenwerking met opdrachtgevende partijen een Ondergronds Infraplein op de vakbeurs Infra Relatiedagen in Evenementenhal Hardenberg. Op dit plein van maar liefst 600 vierkante meter worden demonstraties, speeddates, vacatures en netwerkmogelijkheden aangeboden. Stichting Grond'g en haar partners willen met dit plein de branche in een positief daglicht zetten en nieuwe instromen voor het vak van grond-, weg- en waterbouw stimuleren om na hun opleiding een baan in deze industrie te vinden.

Met het Ondergrondse Infraplein willen de initiatiefnemers de gehele branche promoten. Ook willen ze aan scholieren/ studenten van opleidingen in civiele techniek en grond-, weg- en waterbouw duidelijk maken dat zij onmisbaar zijn als werknemer van de toekomst om de energie- en watertransitie te realiseren. Op het Ondergrondse Infraplein worden bezoekers via een speelse wijze geënthousiasmeerd voor het vak via demonstraties, speeddates en vacaturewanden. Ze ontmoeten hier potentiële werkgevers en in de praktijksessies ontdekken ze wat grondbouw/ondergrondse infra inhoudt.

Rene Douma, bedrijfsleider bij BAM Energie & Water Noord-Oost is trots op hoe de aannemers en netbeheerders in Noordooit-Nederland met elkaar samenwerken. "We hebben met elkaar de handen ineen gestoken en we willen laten zien hoe prachtig onze branche is om in te werken, dat laten we zien op **6, 7, en 8 februari 2024 in Evenementenhal Hardenberg**. Door de energietransitie hebben we een mooie uitdaging en heel veel banen in het verschiet. Wat is er leuker om de nieuwe generatie te enthousiasmeren voor onze

branche en te mogen werken met deze aannemers en netbeheerders in één team."

Irma de Hoon, Business Unit Director bij Easyfairs en organisator van Infra Relatiedagen is ook erg enthousiast over het nieuwe initiatief in samenwerking met Stichting Grond'g. "Werkgelegenheid wordt een steeds belangrijker thema in veel

van de industrieën waar wij onze events in organiseren, maar met de opzet van het Ondergrondse Infra Plein hebben we een primeur. Nooit eerder werd zo'n groot-schalig initiatief opgezet om scholieren te enthousiasmeren voor een toekomst in deze sector. Wat het extra bijzonder maakt, is dat juist opdrachtgevers en aannemers

de handen ineen slaan ter promotie van de branche."

Over Stichting Grond'g

Stichting Grond'g combineert en coördineert samen met haar partners ondergrondse structurele werkzaamheden in Groningen, Overijssel en Drenthe. Hiermee wordt ingespeeld op de behoefte van duurzaam ondernemen bij de betrokken partijen. De samenwerking zorgt voor verlaging van kosten en minder overlast en schade, omdat wegen en straten minder vaak worden opengemaakt: alle noodzakelijke kabels en leidingen gaan gelijktijdig de grond in.

Het Ondergrondse Infraplein is te bezoeken op Infra Relatiedagen op dinsdag 6, woensdag 7 en donderdag 8 februari 2024 in Evenementenhal Hardenberg. Voor meer informatie: www.infrarelatiedagen.nl.

INFRA
RELATIEDAGEN

SKG-IKOB: Kwaliteitscertificaat: ook voor kleine VvE kantoren binnen handbereik

Per 1 december zijn de eisen aan het VvE beheerderscertificaat in navolging van het Modelreglement voor VvE's van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie verder toegespitst op kleine beheerkantoren. Daardoor komt een onafhankelijk oordeel over de door geleverde kwaliteit voor alle VvE-beheerders binnen handbereik.

Zo kunnen Verenigingen van Eigenaars het onderhoud en beheer van hun wooncomplex nog veiliger uitbesteden, zonder zich zorgen te hoeven maken of ze wel in zee gaan met een bona fide partij. Op die datum is de nieuwe versie van de Beoordelingsrichtlijn Dienstencertificaat beheerders van verenigingen van eigenaars (BRL-5016) gepubliceerd. Het certificaat garandeert dat het bedrijf aan een hoge standaard van professionaliteit voldoet, die jaarlijks getoetst wordt door SKG-IKOB.

SKG-IKOB, is een geaccrediteerde, non-profitorganisatie voor certificering van o.a. de bouwsector en keuring van bouwproducten en wil met de vernieuwde BRL de drempel voor kleine VvE-beheerders om zich te laten certificeren verkleinen. Deze MKB-bedrijven bedienen vaak de markt van de kleinste VvE's, waar de organisatiegraad en -kwaliteit nog betrekkelijk laag is. Als daar niet snel iets aan gedaan wordt ontstaat het risico van "rotte kiezen" bij de wijgerichte verduurzamingsaanpak.

In Nederland staan zo'n 1,8 miljoen appartementen. Een eigenaar is automatisch, bij wet, lid van de Vereniging van Eigenaars

(VvE) waarin het appartement gelegen is. In totaal gaat het om ruim 125.000 VvE's met ongeveer 1.875.000 appartementsrechten waarvan het overgrote deel woonappartementen. Ongeveer één vijfde van de woningvoorraad van 8,1 miljoen woningen is in een VvE gelegen. VvE's zijn vanouds verantwoordelijk voor het onderhoud van de gemeenschappelijke bouwdelen van het complex, zoals de daken, gevels, fundering en gemeenschappelijke (verkeers)ruimten. In toenemende mate hebben ze ook te maken met complexere opgaven, zoals de verduurzaming of het levensloopbestendig maken van hun complex. Bij een gemiddelde omvang van 15 appartementen per VvE is die taak meestal veel te complex voor vrijwillige bestuursleden. Daarom wordt het beheer vaak uitbesteed. Het is dan zaak om vooraf zekerheid te krijgen over het vakmanschap en de integriteit van de beheerder. Daartoe is door een aantal marktpartijen (belangenorganisaties van appartement eigenaars, corporaties, gemeenten en vastgoedbeheerders) een aantal jaar geleden het initiatief genomen voor een beoordelingsrichtlijn om dat vakmanschap en die betrouwbaarheid te toetsen. En de eisen zijn nu verder

toegesneden op kleine beheerkantoren zodat zij ook hun kwaliteit kunnen aantonen. In een steeds complexere wereld liggen geschillen op de loer. Voorkomen kan niet, een goede werkwijze om er mee om te gaan wél. Gecertificeerde beheerders zijn verplicht om een heldere klachtenprocedure te hebben en aangesloten te zijn bij onafhankelijke commissie voor geschillenbeslechting. Hoe door de beheerder met geschillen wordt omgegaan, is onderdeel van de jaarlijkse toetsing voor behoud van het certificaat. Evenals het beheer van de financiële middelen van de VvE, de reserveringen, de verzekeringen, het hebben van een actueel onderhoudsplan etc. Bij een gecertificeerde beheerder worden er gedetailleerde eisen gesteld aan bereikbaarheid, reactietermijnen en dergelijke.

Per 1 januari 2023 waren 46 VvE-beheerders gecertificeerd op basis van de BRL-5016. Momenteel is er één beheerder geschorst. Het gaat nu nog voornamelijk om middelgrote en grote vastgoedbeheerders. Het College van Deskundigen meent dat het certificaat ook voor kleine en startende beheerkantoren binnen bereik kan komen zonder dat aan de kwaliteitseisen

wordt getoetst. Hun kwaliteit van dienstverlening moeten ook zij kunnen aantonen. Vandaar de verbeterde toegankelijkheid van de BRL 5016 voor deze beheerders.

Om de kwaliteit van het certificaat te borgen is het toezicht op ontwikkeling en beheer van de beoordelingsrichtlijn door SKG-IKOB belegd bij het College van Deskundigen BRL-5016 (CvD) dat de eisen in de BRL vaststelt en waarvan SKG-IKOB géén deel uitmaakt. Per 1 december zijn in het College vertegenwoordigd: leden vanuit de geleding gemeenten en corporatiesector, de Stichting VvE-Belang, Vastgoed Belang, FICIM, VGMNL, VvE Kennis & Advies. Onafhankelijk voorzitter is ir. P.F.C. Jansen, oud-wethouder gemeente Utrecht.

SKG-IKOB
Certificatie

Brandklasse-eisen deuren Extra Beschermd Vluchroutes gewijzigd

Per 1 januari 2024 is het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bll) ingegaan. Dit betekent dat de gewijzigde brandklasse-eisen voor deuren bij toepassing in Extra Beschermd Vluchroutes (EBV's) nu ook van kracht zijn. Een groot deel van de deuren in EBV's krijgt daardoor brandklasse D.

Er lijkt eindelijk een eind gekomen aan de onduidelijkheid over de eisen van de brandklasse voor deuren als ze worden toegepast in Extra Beschermd Vluchroutes. GND, de overkoepelende organisatie van toonaangevende Nederlandse deurenfabrikanten, heeft namelijk afgelopen jaren bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken het verzoek ingediend de eisen die de bouwregelgeving stelt aan de brandklasse van deuren in EBV's aan te passen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft daarop een risicoanalyse laten uitvoeren door Nieman/DGMR met een aantal heldere adviezen:

› Het is acceptabel om brandklasse B aan te passen naar brandklasse D voor het beweegbare deel van deuren die regelmatig voor verkeer van personen worden gebruikt en zich bevinden in een Extra Beschermd Vluchroute.

› Het is niet acceptabel om brandklasse B aan te passen voor deuren die niet regelmatig worden geopend.

Wel of niet regelmatig

Het Bll maakt dus een verschil tussen wel en niet regelmatig gebruikte deuren. Regelmatig gebruikte deuren omvatten onder meer de deuren op de route vanuit onder meer een leefruimte, een toiletruimte of een badruimte naar de ruimte waardoor de Extra Beschermd Vluchroute voert. Omdat deze deuren in standaard situaties regelmatig worden gebruikt, is de kans dat er een brandbaar object tegenaan staat gering. Aanvullend vallen ook deuren op de route tussen een besloten ruimte en een in de vluchtrichting aansluitende besloten ruimte waardoor een Extra Beschermd Vluchroute loopt onder deze definitie. Daarnaast kan de ruimte waardoor een

Extra Beschermd Vluchroute voert ook deuren bevatten die niet regelmatig worden geopend; denk aan meterkasten of bezemkasten. Juist omdat deze geen rol bij de doorgang spelen, is er een reële kans dat brandbare objecten bij of tegen die deuren worden geplaatst, zoals een scootmobiel. Daarom is aanpassing van de brandklasse voor die deuren afgewezen.

Nieuwbouw en bestaand

De nieuwe regels zijn voor zowel bestaande bouw als nieuwbouw van toepassing. GND heeft een informatiebulletin uitgebracht met een puntsgewijze toelichting op de inhoud van de wijzigingen. Op deze manier draagt de het informatiebulletin bij aan het scheppen van duidelijkheid en het voorkomen van discussies tussen adviseurs, controlerende instanties, opdrachtgevers, bouwers en

deurfabrikanten. Het informatiebulletin met alle informatie over de wijzigingen is te downloaden op de website van GND, www.gnd.nl/whitepaper.

Over GND Garantiedeuren

GND is de overkoepelende organisatie van toonaangevende Nederlandse houtendeurenfabrikanten die een gegarandeerde kwaliteit bieden. GND Garantiedeuren biedt opdrachtgevers en afnemers al meer dan veertig jaar zekerheid. Zo bieden de aangesloten fabrikanten met de GND-zekerheidsklassen® garantie op de functionele prestaties van het geleverde en gemonteerde product. Onafhankelijke instellingen controleren de fabrikanten op de verstrekte garanties. Bovendien vervaardigen de bij GND-aangesloten fabrikanten hun producten hoofdzakelijk van de natuurlijke en eerlijke grondstof 'hout' en dragen dat ook uit. Het verder verhogen van het gebruik van duurzaam geproduceerd hout (FSC en PEFC) staat bij de leden in het kader van MVO hoog in het vaandel.

De aangesloten deurenproducenten maken zich samen sterk voor optimale kwaliteit en prestaties van binnen- en buitendeuren, het bevorderen van het vertrouwen tussen fabrikanten en hun afnemers en maatschappelijke thema's als veiligheid en duurzaamheid.

GND
GARANTIEDEUREN

GND Garantiedeuren
Postbus 841
6800 AV ARNHEM
T. 026-379 02 16
E. info@gnd.nl
I. www.gnd.nl

MASTER®
BUILDERS
SOLUTIONS

Oplossingen voor de betonindustrie

- Hulpstoffen voor hoogwaardig beton
- Green Sense Concrete voor minder CO₂
- Eco²Now (Life Cycle Analyses app)
- Middelen voor nabehandeling
- Cementadditieven

www.master-builders-solutions.com

Metselwerkondersteuningssystemen

Voor een duurzame en veilige verankering van de gevel.

Leviat heeft in haar assortiment twee typen geveldraggers en biedt daarmee voor vrijwel elke toepassing een oplossing.

Halfen
FK5

Scaldex
Sumo

Leviat's vertrouwde productlijnen bevatten o.a.: Ancon, Halfen, Plaka en Scaldex en staan bekend om hun hoge prestaties, kwaliteit en betrouwbaarheid

Leviat
Tel: +31 (0) 74 267 1449
info.nl@leviat.com

Imagine. Model. Make.

Leviat®
A CRH COMPANY

Leviat.com